

Софија Филиповић

НА КРАЈУ СВЕТА

*Следила се истина на језику,
сан пребегао у дубљег сна сенку,
немири преплавили
брзином дивљих звери,
зенице утонуле у тмину,
стид вулканском лавом сакривен,
наде трагови завејани у снегу,
небеса далека спустила се близу,
могу да их дотакнем.*

*Страхом обухваћен човек лебди,
јагње изгубљено жели да је свезано,
путујући, путник се ослободио пртљага,
ратник излио сабљу у гривну,
косе расплела девојка
неспретно, косама уплела рој пчела,
осрамоћена светлост
ходницима мрклим лута,
могу да је ухватим.*

ЛОВАЧКИ ПОДМЛАДАК - ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Природа је мој завичај

ШУМЕ И ЕРОЗИЈА

"Шуме нису само украс Земље, њен прекрасан и величанствен покривач, нити су само извор сировина, оне су највећи помагач човеков у борби за жетву."

За време киша лишће дрвећа у шумама задржава кишне капи, тако да се вода постепено слива на тле. Шуме спречавају и нагло топљење снега, које настаје под утицајем Сунчевих зрака и топлих ваздушних струја. У шуми се снег спорије топи него на голом земљишту и у пољу, јер хладовина од дрвећа и жбуња и смањена снага ветра смањују загревање и продирање топлих ваздушних маса у шуму. На тај начин, шуме спречавају стварање бујица и поплава, задржавају влагу, регулишу водостај у рекама и штите земљиште од спирања и одношења.

Кад се униште шуме, тле остаје голо и незаштићено.

Тада почиње ерозиони рад воде. За време киша и топљења снега вода се нагло слива низ оголене површине, урезује дубоко вододерине у површинско растреситом слоју, односи га постепено, док га сасвим не однесе и разори, и на површини се појаве голе стене. Тада тек настају праве невоље. Под утицајем Сунчеве топлоте, воде и других чинилаца стене пуцају, распадају се и дробе. Нове бујице незадрживо јуре преко ових голих површина и односе са њих огромне количине камења и блокова стена. Кад сиђу у равнице, засипају овим стеновитим материјалом њиве и ливаде, уништавајући не само жетву од једне године већ постепено претварају плодно земљиште у каменито и заувек неплодно. Тако "уништавање сваког хектара шуме изазива уништавање хектара плодне земље."

Једна прича има пуно наравоученија

Лисица и дрвосеча

Лисица, бежећи од ловаца, побегне ка колиби дрвосече, молећи га да јој дозволи да се сакрије у колиби. Овај дозволи. Али утом стигну и ловци и упитају га, није ли где опазио једну лисицу туда да протрчи. Овај речима одговори да није ништа смотрио, но у исто време покаже им прстом на колибу. Ловци то не приметише у брзини и отиђоше даље. Лисица, која све то опази, како виде да се ловци удаљише, изиђе и пође на другу страну, ни хвала ни збогом остај. Дрвосеча је стане прекоревати за такву неблагодарност. "Да ти је прст са устима сагласан био, умела бих ти ја благодарити, а овако ништа, него узалуд ти добро, осрамотио си се."

Нравоученије:

"Немој ме речима љубити, а ум и срце на другој имати страни", вели старац Теогирид. Погрешке ближњих наших ваља заборављати, јер смо сви погрешкама подложни, а добро учињено, никада.

Мали ловачки појмовник

Шта је шта?

Концепт одрживог развоја

Концепт одрживог развоја укључује и повезује три области: економију, екологију и правичност (непристрастност). Одрживи развој је развој у правцу задовољавања потреба садашњих генерација, не угрожавајући могућност будућих да задовоље своје потребе. Концепт одрживог развоја била је идеја водилца на Земаљском Самиту у Рио де Женеиру 1992. године.

Поред оваквог постепеног разарања и уништавања тла, бујице могу, за време јаких киша, за врло кратко време да направе праву пустош. Сачувајмо шуму.

Шума је биофилтер, биосунђер и биоарматура.

Еколошки семафор:

Коришћење пољопривредних машина без плашилица може бити кобно за дивљачи и њен подмладак.

Пластичне боце и кесе су ружан доказ присуства несавесног човека у природи. Човече, кад не можеш памећу, не размећи се смећем! Исправи своју срамоту јефтино, да је твоја деца не би плаћала скупо!

Прођите кроз жито и детелину и подигните дивљач, пола сата пре уласка пољопривредних машина. Можете прошетати и са својим псом.